

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила a soudkyň JUDr. Kateřiny Šimáčkové a JUDr. Milady Tomkové v právní věci žalobce: **J. D.**, zastoupeného Mgr. Ivanou Quittovou, advokátkou, se sídlem Msgr. Šrámka 1183/20, Nový Jičín, proti žalovanému: **Krajský úřad Zlínského kraje**, odbor územního plánování a stavebního řádu, se sídlem tř. Tomáše Bati 21, Zlín, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 3. 2008, č. j. KUZL 78953/2007, sp. zn. KUSP 78953/2007 ÚP - Zi, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 6. 5. 2009, č. j. 31 Ca 82/2008 - 61,

takto:

Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 6. 5. 2009, č. j. 31 Ca 82/2008 - 61, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadá rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 6. 5. 2009, č. j. 31 Ca 82/2008 - 61, jímž bylo potvrzeno rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 3. 2008, č. j. KUZL 78953/2007, sp. zn. KUSP 78953/2007 ÚP - Zi, kterým žalovaný zamítl odvolání stěžovatele jako opožděné.

V kasační stížnosti stěžovatel namítá, že napadený rozsudek je nezákonný z důvodu nesprávného posouzení právní otázky soudem. Stěžovatel poukazuje na to, že nesouhlasí s tím, jak se krajský soud vypořádal s jeho žalobou, neboť se vůbec nezabýval skutečností, podle kterého právního předpisu byla žalobci zasluka doručována, čímž žalobci odebral ústavně zaručené právo na spravedlivý proces. Žalobce byl totiž na obálce, kterou mu bylo doručeno rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, poučen v souladu s § 24 odst. 5 zákona č. 500/2004, správního řádu, v pozdějším znění, (dále jen „správní řád z roku 2004“), že pokud si nevyzvedne zasluku do 10 dnů od oznámení uložení, považuje se poslední den této lhůty za den doručení. Stěžovatel nesouhlasí s tím, že krajský soud v napadeném rozsudku pouze konstatoval s odkazem na § 179 odst. 1 správního řádu z roku 2004, že řízení, které je vedeno se stěžovatelem se řídí zákonem č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád) [dále jen „správní řád z roku 1967“], a s ohledem na ustanovení § 24 odst. 2 správního řádu z roku 1967 bylo

odvolání stěžovatele podáno opožděně. Stěžovatel tedy vytýká krajskému soudu, že se nikterak nevypořádal s jeho důkazy, zejména s obálkou s poučením adresáta, kterou bylo správní rozhodnutí orgánu prvního stupně stěžovateli doručeno, a v důsledku toho použil nesprávný právní předpis pro posouzení data fikce doručení. Stěžovatel poukazuje na to, že se při podávání odvolání jako občan bez právního vzdělání řídil poučením, které bylo uvedeno na obálce, již mu bylo správní rozhodnutí orgánu prvního stupně doručeno. Stěžovatel v kasační stížnosti uvedl, že uplatňuje kasační důvody dle § 103 odst. 1 písm. a) a e) s. ř. s.

Žalovaný se ke kasační stížnosti vyjádřil tak, že věc řádně odůvodnil v textu napadeného správního rozhodnutí a že navrhuje, aby byla kasační stížnost pro její nedůvodnost zamítnuta.

Z odůvodnění napadeného rozhodnutí krajského soudu vyplývá, že se krajský soud zabýval pouze námitkami směřujícími k tvrzení o včasnosti podání odvolání. Ve své argumentaci konstatoval, že žalovaný správně posoudil odvolání žalobce jako opožděné podle správně použitého právního předpisu. Správní rozhodnutí orgánu prvního stupně bylo žalobci doručeno dne 1. 10. 2007, odvolání podal žalobce k poštovní přepravě dne 23. 10. 2007. Podle § 24 odst. 2 správního řádu z roku 1967 nebyl-li adresát písemnosti, která měla být doručena do vlastních rukou, zastížen, ačkoli se v místě doručení zdržuje, doručovatel uloží písemnost v místě příslušné provozovně držitele. Nevyzvedne-li si adresát písemnost do tří dnů od uložení, poslední den lhůty se považuje za den doručení, a to i tehdy, když se adresát o uložení nedozvěděl. Krajský soud se nijak nezabýval k žalobě přiloženým důkazem o poučení adresáta na obálce, kterou žalobci bylo doručeno správní rozhodnutí orgánu prvního stupně.

Rozsudek byl stěžovateli doručen dne 25. 5. 2009, kasační stížnost byla podána na poštu dne 8. 6. 2009.

Stěžovatel je osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti, neboť byl v souladu s § 102 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, (dále jen „s. ř. s.“), účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí krajského soudu vzešlo, a tuto kasační stížnost podal včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.). Stěžovatel uvádí, že kasační stížnost podává z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a e) s. ř. s. Celý text kasační stížnosti však stěžovatel zaměřuje k otázce nesprávného posouzení právní otázky soudem; k důvodu podle písm. e) (nezákonnost rozhodnutí o odmítnutí návrhu nebo o zastavení řízení) stěžovatel nic neuvádí a v tomto řízení se o rozhodnutí krajského soudu o odmítnutí návrhu nebo o zastavení řízení nejedná. Nejvyšší správní soud tedy dospěl k závěru, že stěžovatel podává kasační stížnost pouze z důvodů dle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

Nejvyšší správní soud pro tento důvod kasační stížnost shledává přípustnou. Nejvyšší správní soud za této situace napadený rozsudek krajského soudu v mezích řádně uplatněných kasačních důvodů a v rozsahu kasační stížnosti podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. přezkoumal, přitom dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

Nejvyšší správní soud z obsahu soudního a správního spisu konstatoval, že žalobce předložil důkaz, dle kterého bylo správní rozhodnutí orgánu prvního stupně žalobci doručeno v obálce, na níž je mimo jiné uvedeno Poučení adresáta: „Tato zásilka je doručována dle zákona č. 500/2004 Sb. Správní řád. Věnujte pozornost tomuto poučení. Nevyzvednete-li si zásilku ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byla připravena k vyzvednutí, písemnost se považuje za doručenou posledním dnem této lhůty“. Krajský soud nikterak nezjišťoval, zda věrohodnost tohoto důkazu žalovaný popírá či nikoli a sám k tomuto důkazu nikterak nepřihlédl a v odůvodnění svého rozhodnutí se s ním nikterak nevypořádal, ačkoli se jednalo o zásadní žalobní námitku stěžovatele.

Správní řízení ve věci napadeného správního rozhodnutí bylo správně vedeno podle právní úpravy správního řádu z roku 1967, jehož § 24 odst. 2 druhá věta uvádí: „Nevyzvedne-li si adresát písemnost do tří dnů od uložení, poslední den této lhůty se považuje za den doručení, i když se adresát o uložení nedozvěděl.“ Správní řád z roku 1967 však taktéž ve svém § 54 uvádí: „Pokud účastník řízení v důsledku nesprávného poučení ... podal opravný prostředek po lhůtě, má se za to, že jej podal včas, jestliže tak učinil nejpozději do tří měsíců ode dne oznámení rozhodnutí.“

V otázce poučení účastníka správního řízení o okolnostech podání odvolání a lhůtě pro jeho podání vychází Nejvyšší správní soud z materiálního pojetí pojmu poučení; obsahem poučení o odvolání tedy není jen text uvedený v závěru správního rozhodnutí, ale i případné poučení, nacházející se na doručence a doručované obálce (k tomu srov. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 6. 2008, č. j. 8 As 10/2007 - 98, dostupné na www.nssoud.cz). Dále pak je třeba vycházet z konstantní judikatury Ústavního soudu ČR, která chyby v poučování účastníka vykládá vždy k tíži orgánu veřejné moci, neboť není možno pro špatné poučení ze strany orgánu veřejné moci jednotlivci odmítnout spravedlnost. Podle Ústavního soudu ČR mezi obecná pravidla správního řízení mezi jinými náleží i „povinnost správních orgánů ... poskytovat fyzickým a právnickým osobám příležitost, aby mohly svá práva a zájmy účinně hájit. Fyzické a právnické osoby zcela nepochybně mají právo na příslušné poučení a současně případné nesprávné nebo dokonce chybějící poučení o opravném prostředku by nemělo vést k porušení jejich práva na soudní a jinou právní ochranu.“ (srov. nálezy Ústavního soudu ČR ze dne 26. 6. 2001, sp. zn. I. ÚS 12/99, publikovaný pod č. 317/2001 Sb. ÚS) Ústavní soud ČR rovněž konstatoval, že „nepřesné poučení o lhůtě, resp. jejím konci, dané správním orgánem, nemůže být k tíži účastníka řízení a zapříčinit tak odmítnutí věcného projednání jeho žaloby podané v rámci správního soudnictví z důvodu opožděnosti. Takový postup by byl v rozporu s principem právní jistoty a porušením práva na spravedlivý proces ve formě *degenerationis iustitiae*.“ (srov. nálezy Ústavního soudu ČR ze dne 11. 5. 2005, sp. zn. II. ÚS 487/03, publikovaný pod č. 383/2003 Sb. ÚS). S uvedenými názory se Nejvyšší správní soud ztotožňuje a uzavírá, že se krajský soud měl zabývat veškerými poučeními, která stěžovatel od správního orgánu prvního stupně ohledně lhůty pro podání odvolání obdržel a tyto správně právně zhodnotit v celém jejich komplexu. V případě, že sám správní orgán použije obálku, na níž je uvedeno, že se písemnost považuje za doručenou posledním dnem desetidenní lhůty, a účastník řízení se tímto poučením řídí, není možno přičíst mu jeho postup k tíži.

Pokud tedy krajský soud v této věci dovodil, že stěžovatel podal ve správním řízení odvolání opožděně, a proto potvrdil zamítavé rozhodnutí žalovaného a stěžovatelovu žalobu zamítl, je jeho rozhodnutí v rozporu se zákonem. Nejvyšší správní soud proto podle § 110 odst. 1 s. ř. s. rozhodnutí krajského soudu zrušil a věc tomuto soudu vrátil k dalšímu řízení.

Zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. listopadu 2009

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda senátu